

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                       |                                                           |                                           |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Wiedza o komunikacji językowej - wykład (Wykład), PG_00141384                                                                                                                         |                                                           |                                           |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Filologia polska (O)                                                                                                                                                                  |                                                           |                                           |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2025 r.                                                                                                                                                                   |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu      |                        | 2026/2027                                                                                                                                                                              |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | I stopnia - licencjackie                                                                                                                                                              |                                                           | Grupa zajęć                               |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                           |                                                           | Sposób realizacji                         |                        | na uczelni                                                                                                                                                                             |                       |       |
| Rok studiów                              | 2                                                                                                                                                                                     |                                                           | Język wykładowy                           |                        | polski                                                                                                                                                                                 |                       |       |
| Semestr studiów                          | 4                                                                                                                                                                                     |                                                           | Liczba punktów ECTS                       |                        | 1.0                                                                                                                                                                                    |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                      |                                                           | Forma zaliczenia                          |                        | zaliczenie                                                                                                                                                                             |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Języka Polskiego                                                                                              |                                                           |                                           |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                           |                                                           | prof. dr hab. Bożena Matuszczyk-Podgórska |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                       |                                                           |                                           |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                           | Wykład                                                    | Ćwiczenia                                 | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                   | 15.0                                                      | 0.0                                       | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                    | 0.0                   | 15    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                           |                                                           |                                           |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                    | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                           | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                        | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                          | 15                                                        |                                           | 1.0                    |                                                                                                                                                                                        | 9.0                   | 25    |
| Cel przedmiotu                           | Celem wykładu jest przybliżenie pojęć z zakresu pragmatolingwistyki; zapoznanie studentów z podstawowymi teoriami aktów mowy oraz zwrócenie uwagi na różnice kulturowe w komunikacji. |                                                           |                                           |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |

|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                             |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Efekty uczenia się przedmiotu                                 | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Sposób weryfikacji i oceny efektu                           |
|                                                               | [FPL3_W07] Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o komunikacji językowej i kulturze języka.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu komunikacji językowej w kształtowaniu kultury.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport                    |
|                                                               | [FPL3_U07] Potrafi ocenić poziom swoich kompetencji oraz rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego w zakresie językoznawstwa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Student potrafi rozpoznawać podstawowe problemy teoretyczne z zakresu komunikacji językowej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                      |
|                                                               | [FPL3_U02] Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z zakresu językoznawstwa z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych dostępnych we wszystkich mediach.                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Zna podstawową terminologię z zakresu pragmatyki językowej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny                      |
|                                                               | [FPL3_U04] Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie językoznawstwa.                                                                                                                                                                                                                                | Formułuje w mowie i piśmie tezy interpretacyjne oraz podstawowe problemy teoretyczne wykorzystując terminologię pragmatyki językowej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny                      |
|                                                               | [FPL3_U05] Posiada językowe kompetencje wystarczające do przygotowania typowych prac pisemnych oraz wystąpień w języku polskim o różnej formie, celu, objętości i stylu, z wykorzystaniem podstawowych metodologii oraz źródeł.                                                                                                                                                                                                                                                     | Student efektywnie organizuje swoją pracę na obszarze językoznawczym i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych                |
|                                                               | [FPL3_K02] Efektywnie organizuje swoją pracę na obszarze językoznawczym i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Student potrafi ocenić poziom swoich kompetencji oraz rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta |
| Treści przedmiotu                                             | Teoria aktów mowy wg Johna Austina; akt mowy i warunki jego fortuneści; typologia aktów mowy wg Johna Searle'a; akt illokucji i akt perlokucji; klasyczna i kognitywna teoria aktów mowy; akt bezpośrednie i pośrednie; zasada kooperacji i maksymy konwersacyjne wg Paula Grice'a; pojęcie implikatury konwersacyjnej Grice'a; implikatura konwersacyjna a wartościowanie - uwarunkowania kulturowe; funkcje języka i wypowiedzi; kłamstwo jako akt mowy; kłamstwa grzecznościowe; |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                             |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                             |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Składowa oceny końcowej                                     |
|                                                               | wypowiedź pisemna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 51.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 100.0%                                                      |
| Zalecana lista lektur                                         | Podstawowa lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Austin J.L., Performatywy i wypowiedzi konstatacyjne, w: tegoż Studium semantyczno-pragmatyczne, Kraków 1999.</p> <p>Searle J. R., Czym jest akt mowy? "Pamiętnik Literacki" R. 71, 1980, z. 2.</p> <p>Grice H. P., Logika a konwersacja, w: Język w świetle nauki, wybrała i wstępem opatrzyła B. Stanosz, Warszawa 1980.</p> <p>Grzegorzczak R., Problem funkcji języka i tekstu w świetle teorii aktów mowy, Wrocław 1991.</p> <p>Wierzbicka A., "Akty mowy", w: Semiotyka i struktura tekstu, red. M.R. Mayenowa, Wrocław 1973.</p> <p>Wieczorek U., Wartościujący akt mowy, w: Wartościowanie, Perswazja. Język, Kraków 1999.</p> |                                                             |

|                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                         | Uzupełniająca lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Wierzbicka A., Analiza lingwistyczna aktów mowy jako potencjalny klucz do kultury, w: Problemy wiedzy o kulturze, Wrocław 1986.</p> <p>Skarżyńska K., Bariery komunikacji: indywidualne, grupowe, społeczne, w: Bariery w komunikacji językowej Polaków, red. J. Bartmiński, U. Majer-Baranowska, Lublin 2006.</p> <p>Załaźńska A., Komunikacja niewerbalna, w: Niewerbalna struktura dialogu, Kraków 2006.</p> <p>Antas J., Kiedy i dlaczego kłamiemy? w: tejże, O kłamstwie i kłamaniu. Studium semantyczno-pragmatyczne, Kraków 1999.</p> |
|                                                                         | Adresy eZasobów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Omówić akt mowy jako akt illokucji.</li> <li>2. Omówić akt mowy jako akt perlokucji</li> <li>3. Typologia aktów mowy wg J. Searle'a. Podać przykłady.</li> <li>4. Implikatura konwersacyjna a wartościowanie.</li> <li>5. Jakie są funkcje języka (nie: tekstu)</li> <li>6. Prośby i rozkazy - struktura aktu mowy.</li> <li>7. Pośrednie akty mowy. Omówić na przykładach.</li> <li>8. Jaką funkcję pełnią performatywy, a jaką konstatacje? Podać przykłady.</li> </ol> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.